

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Vážený pán prof. MUDr. Jozef Šuvada, PhD., MPH

V Bratislave 17.3.2020

Vec: Žiadosť o pomoc, o zabezpečenie objednania a rozvozu potravín a liekov pre zraniteľné skupiny pacientov a starších občanov vo veku nad 80 r. žijúcich osamotene v domácnostiach.

Vážený pán profesor,

obraciam sa na Vás v mene pacientov ako na člena krízového štábu MZ SR na zastavenie šírenia vírusu COVID-19. Veľmi si vážime a ceníme maximálne úsilie, ktoré vynakladáte či už pri príprave a aktualizácii ŠDTP, tvorbe a implementácii krízových plánov v súlade s aktuálnymi potrebami zdravotníctva a zdravotníkov, nás pacientov. Rovnako ďakujeme aj za kroky, ktoré prijímate v spolupráci s orgánmi štátnej správy a kompetentnými inštitúciami, odborníkmi v oblasti epidemiológie a infektológie, médiami. Veľmi oceňujeme aj to, že verejnosť má dostupné informácie o potrebe prevzatia zodpovednosti tak, aby sme túto krízovú situáciu všetci zvládli a eliminovali čo na najnižšiu mieru ohrozenia. Obávame sa však najmä o zraniteľné skupiny pacientov v prípade potreby tvrdších opatrení, ktoré ešte viac môžu ohroziť tieto rizikové skupiny a starších ľudí.

Napriek tomu, že snahou krízového štábu a odborníkov je vyhnúť sa panike, tá však vzniká a to najmä v prípade nákupov potravín, v lekárňach, kde sa tvoria aj viac ako hodinové rady, ktoré si musia odstáť aj rizikovní pacienti žijúci osamotene v domácnostiach, starší ľudia nad 80 rokov. Mnohí to vzdajú a aj napriek e-receptom si svoje lieky nevyberú. Overovali sme si možnosti objednania a doručenia potravín napr. v Tesco, najbližší voľný termín objednávky je 5.4.2020. Lekárne nemajú personálne kapacity na rozvoz a doručenie liekov ohrozeným pacientom a skupinám obyvateľov.

Upozorňujeme na to, že to môže viesť k priamemu ohrozeniu zdravia, zhoršeniu zdravotného stavu a pribúdaniu akútnych pacientov. Preto si Vás dovoľím požiadať o pomoc aj v týchto oblastiach. Sme občianska platforma, ktorá nemá kompetencie, ani finančné (nemáme žiadne dotácie, podporu štátu), ani personálne zdroje na vypracovanie a zabezpečenie krízového plánu pre oblasť pomoci ohrozeným pacientom a najrizikovejším skupinám obyvateľov, ktorými sú aj ľudia vo veku nad 80 rokov a deti. Upozorňujeme na to, že vzhľadom na migráciu a deti žijúce v zahraničí mnohí seniori si nemajú možnosť zabezpečiť tie najzákladnejšie

potreby a spoliehať sa na pomoc susedov, známych je v tejto krízovej situácii veľmi ťažké. Špecifickou skupinou sú aj slobodné matky, ženy, ktoré samotné vychovávajú deti do dvoch rokov a nemajú ich komu zveriť do opatery v prípade potreby nákupov, výberu liekov v lekárni.

Vážený pán profesor navrhujeme nasledovné:

Vytvorenie krízového plánu pre oblasť rozvozu nákupov potravín a liekov ohrozeným pacientom, seniorom, samoživiteľom starajúcim sa o deti do troch rokov a o deti s duševnými a telesnými ochoreniami. Niektoré mestá a obce to už realizujú, napr. Partizánske.

Ohrozené skupiny:

- Pacienti žijúci sami v domácnostiach - po onkologickej liečbe a imunosupresívnej liečbe, imunodeficientní pacienti, transplantovaní pacienti, ŤZP, dekompenzované DM I. typu, pacienti po prepustení z nemocnice po úrazoch a po závažných operačných zákrokoch, po akútnych NCMP, so závažnými kardiovaskulárnymi ochoreniami (pľúcna hypertenzia, dekompenzácie závažného typu), dializovaní pacienti, psychiatrickí pacienti (potrebujú aj pomoc v rámci krízových intervencií, dohľad nad užívaním liekov)
- Seniori nad 80 rokov
- Osamotené matky a rodičia, ktorí sa starajú o deti do dvoch rokov, o onkologické deti, duševne a telesne postihnuté deti, ale aj krátkodobo choré deti (nie je možné ich zveriť do opatery v čase karantény, napr. susedom)
- Osamotené osoby v rámci nariadenej karantény, ale aj tí, ktorí majú nariadenú liečbu po diagnostikovaní COVID-19 v domácom prostredí (niektorí sa na nás obrátili v rámci poradenstva, že napriek nariadeniu karantény ľudia chodia do obchodu - asi nemajú na výber)

Kompetentní:

MV SR, MZ SR, MP SVaR

Spolupracujúci:

Mestá a obce - vo väčších mestách starostovia mestských častí (ich odbory sociálnych vecí, využitie voľných kapacít v rámci zníženia pracovného zaťaženia a priameho vybavovania stránok), koordinácia činnosti na základe dokumentácie riadiacich orgánov, stanovenie cieľov a východísk, špecifik, analýzy ohrozených skupín na príslušnom území. Informačná kampaň, priame spojenie sa s občanmi, ktorí potrebujú pomoc.

Obchodné reťazce a obchody v danom meste a obci - hľadanie alternatív možnosti objednania nákupov potravín a hygienických potrieb (maily, telefonicky, na základe doručených zoznamov, ...) a následne by mohli byť doručené pacientom, občanom.

Lekárne - spolupráca s mestami a obcami na základe nahlásenia skupín ohrozených pacientov a občanov, ktorí majú záujem o doručenie liekov na základe výberu na e-recepty (vopred by mohli byť dodané zoznamy občanov, ktorí by nahlásili potrebu výberu liekov na príslušný

odbor v mestskej časti, v obci) a následne pripravené balíčky by mohli byť doručené pacientom.

Reštaurácie a vývarovne, taxi služby - mnohí majú uzavreté prevádzky a pozastavenú činnosť a mohli by ponúknuť svoje služby aj v rámci rozvozov obedov, prípadne dovozu potravín a liekov pacientom po skompletizovaní zoznamov metskými časťami a obcami (je potrebné zvážiť aj refundáciu ich nákladov na benzín, na výkon práce a vziať do úvahy potrebné kompenzácie po uplynutí karantény, o ktoré žiadajú)

Červený kríž - majú vybudované regionálne štruktúry a aj vozový park, mohli by byť nápomocní.

Charitatívne a cirkevné organizácie - majú opatrovateľské kapacity, ktoré v súčasnosti nemajú plne využité, pretože mnohí príbuzní počas mimoriadnej situácie pracujú z domu a starajú sa sami o svojich príbuzných. Majú obavy zo zavlečenia infekcie, pretože opatrovateľky chodia MHD.

Dobrovoľníci - je možné využiť tých, ktorí chcú byť užitoční, napr. študentov, dobrovoľnícke organizácie, ľudia, ktorí majú uzavreté výrobné prevádzky, ... (nie je však vhodné, aby sa zvýšili presuny MHD a zvýšilo sa riziko prenosu nákazy, vhodnejší sú tí, ktorí bývajú priamo v spádovej oblasti)

Vážený pán profesor, vopred Vám ďakujem za pomoc pre tých, ktorí to najviac potrebujú. Našou snahou je rovnako pomáhať v rámci našich možností, poskytujeme aj v tomto zložitom období bezplatné poradenstvo, aby sa ľudia vedeli zorientovať v novovzniknutej situácii.

Želám Vám, pán profesor, a celému pracovnému tímu veľa zdravia a síl v tomto náročnom období.

S úctou a pozdravom

PhDr. Mária Lévyová

Prezidentka AOPP

Email: maria.levyova@aopp.sk

Tel: 0915 572 760